

Torre Monturiol, o Can Barba

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Carrer Sant Lluís, 37.
Alçada: 162

Coordenades:

Latitud: 41.442410707778
Longitud: 1.8637517078917
UTM Est (X): 405081
UTM Nord (Y): 4588494

Classificació

Número de fitxa 08091 - 88
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Modernisme
Segle XIX-XX
Any 1888-1917
Autoria de l'element: Joan Pascual i Batlle / Modest Tauler
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL / Immoble / 8328-I /
Data aprovació: dv., 05/06/2015 - 12:00
Número inventari Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, 2614
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 5186402DF0858N0001AT
Fitxes associades:

Descripció

La torre Monturiol és un gran casal tipus torre d'estiueig dels que es van construir a finals del segle XIX a Gelida. En aquest cas, la proposta estètica que es va triar és clarament d'influència francesa a l'estil dels palaus existents al segle XVIII i XIX, en el que sobretot és característica la mansarda de la teulada.

Destaca la galeria d'arcades, així com la terrassa que disposa de columnes i una coberta de bigues. També es pot observar una peculiar torreta, afegida en una fase posterior de la construcció. La façana, de color crema, que contrasta amb detalls arquitectònics la coberta, possiblement hauria estat pintada amb un altre color originalment, possiblement blanc. També inclou finestres arquejades amb tancaments de color verd.

La coberta és de teula vermella i inclou finestres de mansarda. Les finestres de la façana est i oest són tres amb la central com a principal i totes coronades amb una petita agulla i al nord i sud, només una del model petit. Clarament, aquestes obertures donen un toc de distinció decorativa a la teulada. Una torratxa o mirador ressalta a la part superior de l'estructura, probablement oferint vistes panoràmiques. L'edifici també disposa d'una terrassa amb columnes que suporten una coberta de bigues, proporcionant un espai exterior funcional i estètic.

El perímetre de la parcel·la està tancat per un mur de pedra i maó amb reixes de forja. Menció especial per la porta de l'entrada en què hi podem veure la data de construcció, "1888", i les inicials "JR".

Història

La torre Monturiol va ser construïda l'any 1888 pel mestre d'obres Joan Pascual i Batlle (1841-1906). L'edifici està ubicat en la primera posició del carrer Sant Lluís si el contemplem en òptica de finals del segle XIX a partir del camí d'ascens des de l'estació de ferrocarril. El carrer Sant Lluís, antigament conegut com a carrer Salou, va esdevenir un dels carrers preferits dels constructors i arquitectes de Gelida a l'hora de projecte les cases-torre més elegants del moviment d'estiueig de finals del segle XIX i principis del XX. Forma part de les torres d'estiueig amb els grans jardins romàntics que es delimitaven amb una tanca que trobem al llarg del carrer, com la torre Llobet (1886).

En el cas de la torre Monturiol el mestre d'obres Joan Pascual era fill de Gelida i va ser un mestre d'obres de la població, responsable d'alguns dels edificis singulars del municipi de Gelida en la primera etapa d'aparició dels edificis senyorials a Gelida. Segons els estudis de Joan Rosselló i Raventós, es va especialitzar amb dues tipologies d'edificis: la casa entre mitgeres de poca alçada i la casa aïllada. Pascual i Batlle és una de les figures singulars de la història arquitectònica del poble, pel fet de la bona qualitat estilitica i funcional dels seus edificis i perquè bona part de la seva carrera es va desenvolupar al mateix poble.

La tipologia denominada casa "aïllada" per Joan Rosselló i Raventós és clau per entendre l'evolució urbana de Gelida a finals del segle XIX i principis del XX. Aquest estil d'edifici "casa-torre" serà l'avantguarda de les torres d'estiueig de Gelida en la que es basa el potencial transformador de la població a principis del segle XX i que n'explica molts dels canvis socials i econòmics. Així doncs, Pascual i Batlle va ser un dels

precursors del moviment amb moltes de les seves obres en la fase inicial dels últims vint anys del segle XIX. En aquestes cases aïllades, Batlle aprofundirà en els seus elements decoratius experimentats ja a les cases de senyors. Les façanes principals, més ornamentades segueixen línies neoclàssiques amb especial atenció a finestres i portes, cornises i ràfecs. S'incorporen relleus, trencaaigües, guardapols, reixes i forjats als balcons com alguns elements destacats, coronaments amb cresteria o tractaments de simulació de pedra aboixardada a la façana. Bona part de les noves construccions "aïllades" s'ubicaran al carrer Sant Lluís.

La torre es coneix també com a can Barba a raó del barceloní Francesc Barba qui la feu construir. Actualment, es coneix popularment com a torre Monturiol a partir de l'ampliació feta l'any 1917 segons projecte de Modest Tauler. Joan Monturiol, propietari en aquells anys, era descendent de l'inventor del submarí Ictineu, Narcís Monturiol.

Bibliografia

AAVV (1986). Inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya. L'Alt Penedès. Generalitat de Catalunya.

ALONSO, Gemma (2012). L'estiueig a Gelida 1880-1940. Anàlisi dels fons documentals i fotogràfics. Treball de recerca del Màster d'Arxivística i Gestió de Documents. Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents.

CARAFÍ, Mercè (1998). L'Abans. Recull gràfic de Gelida, 1890-1965. Efadós Editorial.

RIUS, Jaume (coord.) (2011). Gelida. Retrats d'un temps. Andana Edicions.

ROSSELLÓ, Joan (1988). "La incidència de l'arquitectura de Juan Pascual i Batlle en la conformació de la Gelida actual." Miscel·lània penedesenca, vol. 12, pp. 227-242.

ROSSELLÓ, Joan (1988). "L'arquitectura i l'urbanisme d'estiueig al Penedès". Miscel·lània penedesenca, 1989, Vol. 13, pp. 421-437.

ROSSELLÓ, Joan (2018). L'arquitectura de Joan Pascual Batlle dins del marc de la societat de Gelida de finals del segle XIX. La Quaderns Gelidencs d'Història i Societat – 6. Ajuntament de Gelida.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya](#)

[La incidència de l'arquitectura de Juan Pascual i Batlle en la conformació de l...](#)

[L'arquitectura i l'urbanisme d'estiueig al Penedès](#)

Torre Monturiol

Construïda el 1888 pel mestre d'obres Joan Pascual i Batlle (1841-1906) com indica la reixa de l'entrada. El propietari, el barcelonès Joan Monturiol (descendent del 'gentor de l'ictineu'), residia en una torre amb el mateix nom a Pedralbes. Forma part de les torres d'estiuig amb grans jardins romàntics que es delimitaven amb una tanca que trobem al llarg del carrer Sant Lluís, com la Torre Llobet (1886), coneguda com a torre Comajuncoses, on va residir el terrassenc Joan Cadevall i Diars (1846-1921), botànic i geògraf.

Cami de l'entrada al jardí d'estiuig Torre Anna (1888)

Reixa 1888
Disseny: Joan Cadevall

Construïda el 1888 per el mestre d'obres Joan Pascual i Batlle (1841-1906) com indica la reixa de l'entrada. El propietari, el barcelonès Joan Monturiol (descendent del 'gentor de l'ictineu'), residia en una torre amb el mateix nom a Pedralbes, Barcelona. Forma part de les torres d'estiuig amb grans jardins romàntics que es delimitaven amb una tanca que trobem al llarg del carrer Sant Lluís, com la Torre Llobet (1886), coneguda com a torre Comajuncoses, on va residir el terrassenc Joan Cadevall i Diars (1846-1921), botànic i geògraf.

Construïda el 1888 per el mestre d'obres Joan Pascual i Batlle (1841-1906) com indica la reixa de l'entrada. El propietari, el barcelonès Joan Monturiol (descendent del 'gentor de l'ictineu'), residia en una torre amb el mateix nom a Pedralbes, Barcelona. Forma part de les torres d'estiuig amb grans jardins romàntics que es delimitaven amb una tanca que trobem al llarg del carrer Sant Lluís, com la Torre Llobet (1886), coneguda com a torre Comajuncoses, on va residir el terrassenc Joan Cadevall i Diars (1846-1921), botànic i geògraf.

Built in 1888 by the master builder Joan Pascual i Batlle (1841-1906) as indicated on the entrance gate. The Barcelona owner, Joan Monturiol (descendant of the 'inventor of the ictineu'), lived in a home of the same name in the Barcelona district of Pedralbes. It is one of the summer houses with large romantic gardens that were fenced off from the street by rail along Carrer Sant Lluís, such as Torre Llobet (1886), known as Torre Comajuncoses, where the botanist and geographer Joan Cadevall i Diars (1846-1921) from Terrassa resided.

9

torremonturiol.net

@torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol

torremonturiol